

تعریف دیابت

دیابت یا بیماری قند به علت ناتوانی بدن در تولید یا استفاده از هورمونی بنام انسولین پدید می آید. انسولین کلید ورود مهمترین منبع انرژی یعنی قند بداخل سلولهاست ، چنانچه لوزالمعده انسولین ترشح نکند و یا بدن قادر به استفاده از انسولین نباشد ، قند حاصل از غذا در داخل خون باقیمانده و سلولها گرسنه می مانند و نتیجه آن افزایش قند خون ، تشنگی و تکرار ادرار است.

انواع دیابت

الف : دیابت نوع I (وابسته به انسولین)

حدود ۱۰-۵ درصد بیماران دیابتی از نوع I هستند ، این دیابت شروع ناگهانی داشته و قبل از سن ۳۰ سالگی شروع می شود و به منظور کنترل سطح گلوکز خون به انسولین احتیاج داریم .

ب : دیابت نوع II (غیر وابسته به انسولین)

حدود ۹۵-۹۰ درصد دیابتی ها از نوع II هستند غالباً در سنین بالای ۳۰ سالگی و در افراد چاق بروز می کند .

ج : دیابت ملیتوس حاملگی

این نوع دیابت در ۳ ماهه دوم و یا سوم بارداری رخ می دهد این دیابت در زنان با سن ۲۵ سال یا بیشتر ، زنان چاق کمتر از ۲۵ سال ، داشتن سابقه دیابت در بستگان درجه اول و یا افراد متعلق به نژاد خاص اتفاق می افتد

این دیابت خطر ابتلا به هایپر تانسیون بارداری را افزایش می دهد.

تظاهرات بالینی

- ۱-پلی اوری(پرشاشی)، پلی دیپسی(پرنوشی)، پلی فاژی(پر خوری)
- ۲- خستگی و ضعف، تغییرات ناگهانی در دید، احساس گزگز یا بی حسی در دستها و پاها، پوست خشک، ترمیم کند و آهسته زخم ها، عود مجدد عفونتها ...
- ۳- عوارض دراز مدت: درگیری چشم، نوروپاتی محیطی، بیماریهای عروقی ...

ارزیابی تشخیصی:

- ۱- سطح گلوکز خون ناشتا معادل 126mg/dl یا بیشتر.
- ۲- بیش از یکبار، سطح گلوکز خون غیر ناشتا بیشتر از 200mg/dl .

عوارض دیابت

- ۱-هیپو گلیسمی
- ۲-کتواسیدوز دیابتی
- ۳- بیماریهای شریان کرونری قلب و عروق محیطی
- ۴- درگیری چشم ها(رتینوپاتی)، درگیری کلیه ها (نفروپاتی) و ...

۵- بیماریهای نورو پاتیک، ناتوانی های جنسی و زخم های پا ...

تدابیر درمانی

هدف از درمان: طبیعی نمودن فعالیت انسولین و سطح گلوکز خون می باشد تا از عوارض عروقی و نوروپاتی جلوگیری گردد.

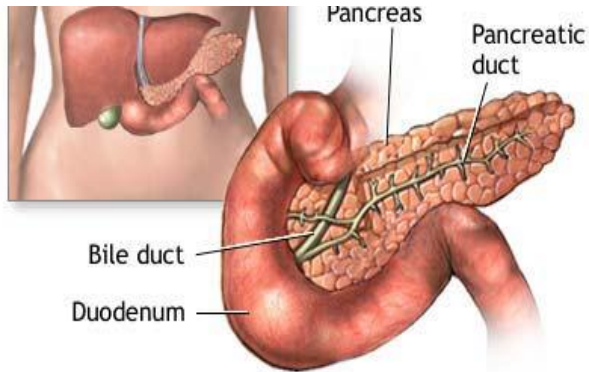
- ۱- درمان اصلی دیابت نوع I: انسولین
 - ۲- درمان اصلی دیابت نوع II: کاهش وزن و اصلاح تغذیه.
- * در حالت کلی پنج جزء اصلی درمان دیابت عبارت است از:
- *تغذیه، ورزش،پایش و مراقبت، درمان دارویی و آموزش مراقبتی از خود*

اهداف تغذیه درمانی در بیماران دیابتی:

- ۱-حفظ مقدار قند خون در رنج نرمال
- ۲- تنظیم مقدار چربی خون
- ۳- تامین مقدار انرژی مورد نیاز بیمار
- ۴- پیشگیری و درمان مشکلات حاد ناشی از درمان با انسولین مثل کاهش قند خون و ...
- ۵- پیشگیری و درمان عوارض دیابت مثل بیماریهای کلیوی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
آذربایجان غربی معاونت امور درمان
مرکز آموزشی درمانی تخصصی و فوق تخصصی
قلب و عروق سیدالشهداء (ع)

بروشور آموزشی شماره: 15
عنوان بروشور: بیماری دیابت و راهنماییهای
تغذیه ای

منبع: برونر سودارث (پرستاری غدد)

تاریخ تهیه: آبان ماه 1390

۱۲- از میان وعده های مفید و مقوی بین کار یا فعالیت یا ورزش استفاده کنید.

اگر میزان قند خون ناشتا بیشتر از 120mg/dl و قند خون قبل از خواب بیشتر از 160mg/dl بود حتما به پزشک مراجعه نمایید.

۱۴- مقدار انسولین خود را متناسب با فعالیت خود تنظیم کنید.

۱۵- با مدت کم و شدت کم و کمتر از ۳۰ دقیقه ورزش نمایند، البته پیاده روی بهترین و مفیدترین ورزش می باشد.

۶- افزایش سطح سلامت با ایجاد شرایط بهینه تغذیه ای

چند توصیه کلی به بیماران دیابتی

۱- به یاد داشته باشید که فقط شما به این بیماری دچار نیستید و افراد مثل شما زیاد هستند.

۲- اگر شما طبق دستور پزشک و رژیم شناسی عمل کنید می توانید مثل یک فرد عادی زندگی کنید.

۳- حتما حداقل هر ماه یکبار به پزشک مراجعه کنید.

۴- همیشه میزان قند خون خود را اندازه بگیرید.

۵- حتما طبق دستور پزشک داروهای خود را مصرف کنید.

۶- حتما با یک متخصص تغذیه و رژیم درمانی مشورت کنید.

۷- بهتر است دستگاه کنترل قند خون برای خود تهیه نمایید.

۸- از مصرف غذاهای آماده مثل کالباس و سوسیس، پفک و چیپس، بیسکویت، شیرینی، مربا، بستنی، غذاهای کنسرو، کله پاچه، دل، قلوه و مایونز و ... پرهیز کنید.

۹- همیشه وزن خود را کنترل کنید و در صورت کاهش یا افزایش قابل توجه به پزشک مراجعه کنید.

۱۰- غذاهای شور و غذاهایی که نمک زیاد دارند مصرف نکنید

۱۱- می توانید در انجمن دیابت ایران عضو شوید.